

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
«Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку»
підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти
блоку освітніх компонентів вільного вибору студента в межах спеціальності
освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»
спеціальності А 2 Дошкільна освіта
галузі знань А Освіта

ВИКЛАДАЧ: Самсонова Олена Олександрівна, к. пед. н., доцент кафедри дошкільної та початкової освіти

2025 рік

ВСТУП

Сучасна система вищої педагогічної освіти України перебуває на етапі глибокого реформування, що зумовлено як внутрішніми потребами національного освітнього простору, так і зовнішніми викликами, пов'язаними з євроінтеграційними процесами, цифровізацією освіти, посиленням уваги до індивідуалізації та гуманізації освітнього середовища. У цьому контексті особливої актуальності набуває проблема забезпечення якісної професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільної освіти, яка відповідає вимогам сучасної держави, орієнтованої на формування компетентнісного підходу, педагогічного партнерства, критичного мислення та ціннісних засад освіти.

Однією з ключових складових фахової підготовки бакалаврів спеціальності А2 Дошкільна освіта є вибіркова дисципліна **«Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку»**, що відіграє системоутворювальну роль у становленні професійної ідентичності здобувача освіти, розвитку його професійної майстерності, рефлексивних умінь та педагогічного мислення. Дисципліна надає змогу поєднати теоретичну підготовку з реальним педагогічним досвідом, забезпечує трансфер академічних знань у контекст конкретної освітньої ситуації, формує здатність до самостійного прийняття рішень у освітньому процесі, а також сприяє особистісному та професійному зростанню майбутнього вихователя дошкільної освіти.

Навчальна (педагогічна) практика враховує Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти», що регламентує діяльність працівників цієї професії, зокрема затверджені кваліфікаційні вимоги до професійних компетентностей, а також трудові функції й теоретичну базу, яка потрібна для вдосконалення професійних якостей для їхньої реалізації.

Вибіркова дисципліна «Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку» – це один із найважливіших етапів професійної підготовки фахівця у галузі дошкільної освіти. Вона сприяє поглибленню і закріпленню теоретичних знань, формуванню професійних умінь і навичок. Засвоєння студентами дошкільної педагогіки, методик дошкільної освіти не може бути повним без вивчення ними педагогічних закономірностей розвитку, виховання та навчання дітей від народження до трьох років у сім'ї та закладі дошкільної освіти. Знання про особливості психічного розвитку дитини у перші роки життя важливі для розуміння студентами наступних змін в особистості дитини, забезпечення наступності у її вихованні та навчанні.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання навчальної дисципліни «Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку»: допомогти студентам у засвоєнні практичних знань та умінь з дисципліни, виховання соціально активної "творчої особистості, здатної дбайливо ставитися до природи, світу речей, самої себе, інших людей, розуміти значення життя як найвищої цінності, виховання у дитини свого власного "Я", свого місця серед інших людей, віри у свої сили та здібності. забезпечення майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти теоретичними знаннями та формування практичних умінь до виконання кваліфікаційних обов'язків вихователя закладу дошкільної освіти, розвиток фінансової грамотності шляхом формування фінансових компетентностей у розрізі ключових тем відповідно до Рамки фінансових компетентностей дітей та молоді України.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку» є :

1. Ознайомлення студентів з основами, поняттями, принципами, методами «Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку».
2. Формування здатності до педагогічного осмислення явищ виховання, навчання і розвитку дитини та творчого підходу до педагогічної діяльності.
3. Розвиток здатності до педагогічного прогнозування, самостійності, критичності мислення.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку

4. Підготовка до практичної самореалізації педагога в сучасних умовах дошкільного виховання, забезпечення оптимального співвідношення між професійно-педагогічною та практичною самореалізацією педагога в сучасних умовах дошкільного виховання, розвиток умінь педагогічного прогнозування.

Методичні рекомендації до дисципліни покликані надати методологічно вивірену, практично орієнтовану підтримку здобувачам вищої освіти, допомогти їм усвідомити зміст, мету й завдання практики, розвинути фахові компетентності та сформувати готовність до здійснення інноваційної педагогічної діяльності в умовах сучасного дошкільного закладу.

Обсяг дисципліни – 6 кредитів (180 годин). У методичних рекомендаціях розглядаються загальні питання організації дисципліни здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності А2 Дошкільна освіта кафедри дошкільної та початкової освіти Запорізького національного університету.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	7 -й	7-й
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість годин	120	
Лекційні заняття	30 год.	10 год.
Практичні заняття	30 год.	8 год.
Самостійна робота	120 год.	162 год.
Консультації	Відповідно до графіка консультацій https://www.znu.edu.ua/2024/den/spp/kons/dopo.pdf	
Вид підсумкового семестрового контролю:	Залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13978	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
КЗ 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. КЗ 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. КЗ 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. КЗ 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. КЗ 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Традиційні методи: словесні (бесіда, обговорення, розповідь, пояснення, інструктаж, робота з літературними джерелами, законодавчо-нормативними документами); наочні (ілюстрація, демонстрація, показ малюнків, схем, навчальних фільмів, інформаційних відеороликів, презентацій); практичні методи (письмові вправи: складання схем, порівняльних таблиць, анотацій, пам'яток, методичних рекомендацій тощо). Інтерактивні методи: «асоціативний куш», ділові ігри, ситуаційні задачі, незакінчених речень, ігрове навчання, творчі завдання; складання хмар слів.	Поточні контрольні заходи: виконання практичних завдань, експрес-контролі. Підсумкові контрольні заходи (залік): тестування, на СЕЗН Moodle

КС 1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації. КС 2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага). КС 3. Здатність до розуміння природи і психологічних закономірностей розвитку в дітей раннього і дошкільного віку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій. КС 6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки. Результати навчання: ПР 1. Знати соціально-культурні передумови дошкільної освіти (психологопедагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби); знаходити типові ознаки і специфіку процесів виховання, навчання, освіти і розвитку дітей у ранньому і дошкільному віці. ПР 2. Інтерпретувати зміст і вимоги Базового компонента дошкільної освіти та варіативних програм дошкільної освіти, рекомендованих МОН України, обирати адекватні методики для їх забезпечення. ПР 5. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного		
--	--	--

віку, способи їх використання у розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку. ПР 7. Усвідомлювати цілі спільної діяльності і способів їх досягнення у співпраці та взаємодії. ПР 8. Володіти вміннями і навичками, необхідними для реалізації Базового компонента дошкільної освіти та чинних освітніх програм; визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності. ПР 10. Дотримуватися норм державної мови у спілкуванні й організації взаємодії з дітьми та іншими суб'єктами освітнього процесу в системі дошкільної освіти.		
--	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і завдання формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку.

Предмет, об'єкт і завдання формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку. Виховні та пізнавальні завдання навчально-виховної роботи у дошкільному закладі.

Тема 2. Зміст, засоби формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку.

Програмне забезпечення формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку. Державний стандарт дошкільної освіти - документ, що містить перелік і опис згрупованих за освітніми напрямками результатів навчання і компетентностей, які набуваються вихованцями впродовж здобуття дошкільної освіти. Засоби формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку. Гра як засіб формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку.

Тема 3. Методи і прийоми формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку.

Характеристика методів і прийомів формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку. Організація спостережень дітей у предметному довір'ї. Екскурсії-огляди,

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку розглядання предметів і бесіда. Бесіда за дидактичними картинами. Бесіда за змістом репродукцій художніх картин. Методи опосередкованого формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку. Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку засобами гри.

Тема 4. Форми навчання дітей дошкільного віку.

Заняття, екскурсія, дидактична гра.

Тема 5. Діти в соціальному довкіллі. Економічна освіта. Програма «Афлатот», «Мої перші гроші».

Дитинство як педагогічна категорія. Багатовекторність соціуму у свідомості дітей. Стосунки з однолітками як чинник формування уявлень про соціальний предметний світ. Економічна освіта як чинник всебічного розвитку дошкільників. Програма «Афлатот».

Тема 6. Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку в родині. Ази сімейної економіки та господарювання. Економічне соціалізування. Рекомендації батькам. Кишенькові гроші.

Тема 7 . Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку засобами проектної діяльності.

Метод проекту. Етапи проекту. Структура проекту.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція № 1	<i>Предмет і завдання формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку.</i>	4		<i>щотижня</i>
Практичне заняття № 1-2	<i>Предмет, об'єкт і завдання формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку. Виховні та пізнавальні завдання навчально-виховної роботи у дошкільному закладі.</i>	4		<i>щотижня</i>
Самостійна робота *		15	23	
Лекція № 2	<i>Тема 2. Зміст, засоби формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку.</i>	4		<i>щотижня</i>
Практичне заняття № 3-4	<i>Програмне забезпечення формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку. Державний стандарт дошкільної освіти - документ, що містить перелік і опис згрупованих за освітніми напрямками результатів навчання і компетентностей, які набуваються вихованцями впродовж здобуття дошкільної освіти. Засоби формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку. Гра як засіб формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку.</i>	4		<i>щотижня</i>
Самостійна робота *		15	23	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку

Лекція № 3	Тема 3. Методи і прийоми формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку.	4	2	щотижня
Практичне заняття № 5-6	Характеристика методів і прийомів формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку. Екскурсії-огляди, розглядання предметів і бесіда. Бесіда за дидактичними картинами. Бесіда за змістом репродукцій художніх картин. Методи опосередкованого формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку. Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку засобами гри.	4	2	щотижня
Самостійна робота *		15	19	
Лекція № 4	Тема 4. Форми навчання дітей дошкільного віку.	4	2	щотижня
Практичне заняття № 7-8	Заняття, екскурсія, дидактична гра.	4	2	щотижня
Самостійна робота *		15	19	
Лекція № 5	Тема 5. Діти в соціальному довкіллі. Економічна освіта. Програма «Афлатот», «Мої перші гроші».	4	2	
Практичне заняття № 9-10	Дитинство як педагогічна категорія. Багатовекторність соціуму у свідомості дітей. Стосунки з однолітками як чинник формування уявлень про соціальний предметний світ.	4		
Самостійна робота *	Економічна освіта як чинник всебічного розвитку дошкільників. Програма «Афлатот».	15	21	
Лекція № 6	Тема 6. Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку в родині.	4	2	
Практичне заняття № 11-12	Ази сімейної економіки та господарювання. Економічне соціалізування. Рекомендації батькам. Кишенькові гроші.	4	2	
Самостійна робота *		15	19	
Лекція № 7	Тема 7. Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку засобами проектної діяльності.	6	2	щотижня
Практичне заняття № 13-15	Метод проекту. Етапи проекту. Структура проекту.	6	2	щотижня
Самостійна робота *		30	38	
		180		

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття № 1	Опрацювання закону України «Дошкільна освіта»	Дати відповіді на запитання: 1.З яких законів витікає закон України «Дошкільна Освіта»? 2.Основні завдання законодавства України про дошкільну освіту. 3.Державна політика у сфері дошкільної освіти. 4.Базові етапи становлення особистості дитини. 5.Принципи на яких базується дошкільна освіта. 6.Роль сім'ї у дошкільній освіті. 7.Здобуття дошкільної освіти. 8.Мова (мови) у дошкільній освіті.	2 бали – аналіз здійснено ґрунтовно, прийнято участь в обговоренні; 1 бал - аналіз здійснено поверхово або не прийнято участь в обговоренні; 0 балів - завдання не виконано або виконано принципово неправильно	2
Практичне заняття № 2	Робота з «Базовим компонентом»	Опрацювати у «Базовому компоненті» освітній напрям «Фінансова грамотність дшкільників», виписати такі критерії: Компетентності, Емоційно-ціннісне ставлення. Знання. Уміння. Навички, участь батьків, добрати приклади	2 бали – аналіз здійснено ґрунтовно, прийнято участь в обговоренні; 1 бал - аналіз здійснено поверхово або не прийнято участь в обговоренні; 0 балів - завдання не виконано або виконано принципово неправильно	2

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку

Практичне заняття № 3	Складання анотації до наукової статті	Скласти анотацію та визначити ключові слова до наукової статті. Анотація виконує інформувальну функцію, а тому необхідно дати відповідь на запитання: «Про що йдеться в статті?». Текст анотації включає: мету роботи; коротку характеристику статті за змістом, призначенням, формою (що нового розглянуто, для якого читача призначена тощо); констатацію основних результатів; ключові слова (5-8).	3 бали – здобувач вищої освіти сформулював інформативну, логічно структуровану анотацію; чітко розкрив мету статті, коротко охарактеризував зміст, призначення, основні ідеї та підходи автора; надано змістовну характеристику основних результатів статті; вказано ключові слова, які відповідають тематиці публікації; 2–1 бал – анотація складена частково або неповно; нечітко сформульовано мету статті або не вказано ключові результати; відсутні або формально підібрані ключові слова; стиль викладу має помилки, що ускладнюють сприйняття; можливі незначні порушення академічної доброчесності; робота не демонструє аналітичного підходу до змісту публікації; 0 балів – завдання не виконано.	3
Практичне заняття № 4	Розроблення каталогу	Створити каталог статей, підручників тощо за темою «Соціально-фінансова грамотність дошкільників» Оформити список у відповідності до вимог	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; 2 бали – отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі,	3

		(Бібліографічного стандарту ДСТУ 8302:2015)	володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал – отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення 0 балів отримує студент, який не виконав завдання	
Практичне заняття № 5	Міні-проект: «Соціально-фінансовий розвивально-пізнавальний осередок у груповій кімнаті»	Створити міні-проект, за розділами: література для дітей. міні музей, ігри; передбачити: назву проекту; місце, форма розміщення (ігровий центр, настільний куточок); матеріали (власноруч виготовлені або адаптовані); компетентності, які розвиватимуться.	3 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, 2 бали отримує студент, що знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, відповідь студента правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень; завдання виконане на належному рівні, але без творчого підходу; 1 бал отримує студент, який виконав завдання номінально,	3

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку

			фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення 0 балів отримує студент, який не виконав завдання.	
Практичне заняття № 6	Створення сценарію екскурсії: «Економічні подорожі містом»	Створити сценарій екскурсії: «Економічна подорож містом» у якій реалізуються завдання формування соціально-фінансової грамотності. Презентувати: мета, хід, бесіда, висновки.	2 бали – аналіз здійснено ґрунтовно, прийнято участь в обговоренні; 1 бал - аналіз здійснено поверхово або не прийнято участь в обговоренні; 0 балів - завдання не виконано або виконано принципово неправильно	2
Практичне заняття № 7	Інформаційне повідомлення за темою: «Економічний іроленд».	<i>Завдання:</i> 1. Підготувати інформаційне повідомлення (доповідь у вигляді презентації).	2 бали – аналіз здійснено ґрунтовно, прийнято участь в обговоренні; 1 бал - аналіз здійснено поверхово або не прийнято участь в обговоренні; 0 балів - завдання не виконано або виконано принципово неправильно	2
Практичне заняття № 8	Конспект інтегрованого заняття.	Створити конспект інтегрованого заняття: Структура: назва, мета заняття, тривалість, матеріали, хід заняття (вступ, основна частина, підсумок).	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію.	3

			2 бали – отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал – отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення 0 балів отримує студент, який не виконав завдання	
Практичне заняття № 9	Інформаційне повідомлення за темою заняття: «Програма Афлатот»	Підготувати інформаційне повідомлення (доповідь у вигляді презентації) за темою заняття: «Програма Афлатот»	2 бали – аналіз здійснено ґрунтовно, прийнято участь в обговоренні; 1 бал - аналіз здійснено поверхово або не прийнято участь в обговоренні; 0 балів - завдання не виконано або виконано принципово неправильно	2
Практичне заняття № 10	Конспект інтегрованого заняття.	Створити конспект інтегрованого заняття, використовуючи програму «Афлатот» або програму «Мої перші гроші». Структура заняття: назва, мета заняття, тривалість, матеріали, хід заняття (вступ, основна частина, підсумок).	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 2 бали – отримує студент, який	3

			виконав завдання не в повному обсязі, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал – отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення 0 балів отримує студент, який не виконав завдання	
Практичне заняття № 11	Складання сценарію батьківського майстер-класу.	Скласти сценарій батьківського майстер-класу за темою: «Економічне соціалізування» Орієнтовна структура: назва, мета заходу; цільова аудиторія (вік дітей і батьків); опис вправ/ігор; перелік матеріалів; очікувані результати.	Збали – Майстер-клас має чітку структуру, адаптований до віку дітей і потреб батьків. 2бали – Майстер-клас неповний, без чіткого зв'язку з обраною сенсорною сферою. 1бал – Відсутня частина необхідних елементів (мета, опис вправ, висновки). Інформація фрагментарна, мало пов'язана з практикою. Подання потребує доопрацювання. 0балів – матеріал відсутній або не стосується тематики. Робота не була подана або була скопійована без належного опрацювання.	3

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку

Практичне заняття № 12	Консультація для батьків	Створити консультацію для батьків на тему: «Кішенькові гроші».	3 бали інформаційне повідомлення (презентація): повністю відповідає темі, логічно структуроване, містить аналіз, приклади з джерел, креативне оформлення (візуально, мовно, технічно). 2 бали – один або два компоненти завдання виконано на задовільному рівні, інші — поверхнево або з порушеннями структури. Презентація без системності, матеріалами. 1 бал – виконано лише 1–2 частини роботи. Бракує логіки, педагогічного обґрунтування, особистісного аналізу. Матеріали оформлені з порушенням вимог або неповні. 0 балів – робота не подана або не відповідає жодному з поставлених завдань.	
Практичне заняття № 13	Створення «Соціально-фінансового розвивально-пізнавальний осередок сюжетно-рольових ігор»	Складіть план облаштування «Соціально-фінансового розвивально-пізнавальний осередок сюжетно-рольових ігор» у групі ЗДО (для дітей дошкільного віку). Опишіть: які матеріали будуть використані; які ігрові	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію.	3

		дії передбачені; оформить короткий конспект гри: назва гри; вік дітей; освітня мета; матеріали та обладнання; хід гри; можливі ускладнення або спрощення.	2 бали – отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал – отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення 0 балів отримує студент, який не виконав завдання	
Практичне заняття № 14	Міні-проект: «Я можу зберігати і економити ресурси»	Створити міні-проект, за розділами: література для дітей. міні музей, ігри, бесіди, заняття передбачити: місце, форма розміщення (ігровий центр, настільний куточок); матеріали (власноруч виготовлені або адаптовані); компетентності, які розвиватимуться.	3 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, 2 бали отримує студент, що знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, відповідь студента правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень; завдання виконане на належному рівні, але без творчого	3

			підходу; 1 бал отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення 0 балів отримує студент, який не виконав завдання.	
Практичне заняття № 15	Міні-проект: «Потреби і бажання»	Створити міні-проект, за розділами: література для дітей. міні музей, ігри, бесіди, заняття передбачити: місце, форма розміщення (ігровий центр, настільний куточок); матеріали (власноруч виготовлені або адаптовані); компетентності, які розвиватимуться.	3 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, 2 бали отримує студент, що знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, відповідь студента правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень; завдання виконане на належному рівні, але без творчого підходу; 1 бал отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується	3

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку

			початковими уявленнями про предмет вивчення 0 балів отримує студент, який не виконав завдання.	
Модульний контроль теоретичних знань	Тестування (перевірка теоретичних знань)		За кожну правильну відповідь студент отримує 1 бал (10 питань)	20
Усього поточний контроль	15			60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичні завдання	Тестові завдання за темами занять	У день іспиту За кожну правильну відповідь студент отримує 1 бал	20
	Проект: «Ярмарок»	Створити проект за схемою: актуальність проекту, мета і завдання проекту; методи та підходи: форми організації роботи; . план реалізації проекту; матеріали та обладнання; висновки.	Протягом відвідування практичних занять 20-19 балів – виконані завдання в повному обсязі, зміст ґрунтовний, відповідає структурі та вимогам; присутня авторська ініціатива й креативність; приклади вправ/ігор реалістичні та методично обґрунтовані; оформлення без помилок, логічне та естетичне. 18-17 балів – завдання виконані майже повністю, допущені поодинокі помилки в термінах чи описі вправ; структура відповідей збережена; творчий підхід частково реалізований. 16-15 балів – виконані всі завдання, але присутні 2–3	20

			помилки в описах або відсутні деякі обов'язкові елементи структури; творчий компонент мінімальний. 14-13 балів – виконано 3 завдання повністю та 1 — частково; приклади містять помилки або не відповідають віковим особливостям дітей; 12-10 балів – виконані завдання, але поверхово; відсутні важливі елементи опису 9-7 балів – виконані не всі частини проекту, без дотримання вимог до структури та змісту; відсутній логічний виклад; суттєві помилки в термінах. 6-3 балів – виконано частково, у вигляді коротких тез; більшість вимог проігноровано; приклади відсутні. 2-1 бали – робота не відповідає завданню; тематика не розкрита. 0 балів – завдання не виконано або відповідь повністю відсутня.	
Усього підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

- Дегтярьова С. В. Формування економічних навичок у дітей старшого дошкільного віку засобами гри. Кривий Ріг, 2022. 74 с.
- Левчук О.В. Формування економічної свідомості дітей дошкільного віку. Костопіль, 2019. с.92
- Лисенко Н.В., Кирста Н.Р., Лазарович Н.Б. Педагогіка українського дошкілля. 3 частина. Навчальний посібник. К.: Видавничий Дім «Слово». 2021. 373 с
- Марчій-Дмитраш Т. М. Ознайомлення дітей з суспільним довкіллям: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2022. 80 с.
- Козак Л. В. Проектна діяльність у закладах дошкільної освіти: навчально-методичний посібник/ Л.В. Козак. - К.: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2022,176с.
- Самсонова О. О., Чорна Г. В., Малюк Т. Є. Застосування сучасних технологій у використанні екологічної стежини для формування екологічної компетентності старшого дошкільника. Інноваційна педагогіка. 2023. № 65. С. 230-238.
- Чорна Г. В., Самсонова О. О. Формування уявлень про професії у дітей дошкільного віку в закладах дошкільної освіти. Інноваційна педагогіка. 2022. № 47. С. 55-65.
- Самсонова О. О. Історико-теоретичні засади розвитку професіоналізму вихователів закладів дошкільної освіти. «Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки». 2020. № 1. С. 24-28.
- Самсонова О. О., Чорна Г. В. Теоретичні основи концепції педагогічного впливу на розвиток професіоналізму майбутніх вихователів. В кн.: Theoretical foundations of the functioning of Education. Ways to improve the effectiveness of educational activities / За загальною редакцією Baranovska O. . Boston: Primedia eLaunch. 2021 С. 122-130.
- Самсонова О. О. Концептуальні підходи професійного розвитку вихователів закладів дошкільної освіти. Теорія і практика підготовки майбутніх педагогів в умовах сучасної освітньої парадигми : монографія / за заг. ред. Л. О. Сущенко. Запоріжжя : ПП «АА Тандем», 2025. С. 143-158.
- Самсонова О.О. У світі музичних ігор. За загальною редакцією Самсонова О. О., Синяк І. Харків : Ранок, 2021. 144 с.
- Самсонова О. О., Малюк Т. . Природничо-екологічна компетентність як складова морального виховання дошкільників. Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи : збірник тез доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (20 квітня 2024 року, м. Запоріжжя) Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2024. С. 162-166.

13. Самсонова О. О., Парчук Н. Г. Роль батьків у моральному вихованні дошкільників. The XIV International Scientific and Practical Conference "The latest opportunities for learning, broadcasting and social development" Graz: ., 2024. С. 247-250.
14. Самсонова О. О., Огилько А. П., Грабовенко Є. Ю., Крамаренко Л. Особливості морального виховання в сім'ї. The 8th International scientific and practical conference "Science and technology: problems, prospects and innovations" (May 11-13, 2023) Osaka: CPN Publishing Group, 2023. С. 271-278.
15. Самсонова О. О., Іванова О. . Features of patriotic upbringing of ukrainian preschool children. World youth studies conference. Измip: : Capital City Conferences, İKSAD, Violence &, 2021. С. 44-46. Чорна Г. В., Самсонова О. О. Формування уявлень про професії у дітей дошкільного віку в закладах дошкільної освіти. Інноваційна педагогіка. 2022. № 47. С. 55-65.
16. Kruty K. ., Chorna H. ., Samsonova O. ., Kurinna A. ., Sorochynska O. ., Desnova I. . Genesis of Grammatical Structure of a Preschool Child Language. Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala. 2022. T. 1Supl. № 14. С. 495-528
17. Lokarieva H. ., Samsonova O. ., Chorna H. ., Balatska N. . The essence of professional development of a modern teacher: scientific and methodological approaches. Педагогічні науки: теорія та практика. 2024. № 3. С. 75-85
18. Margot Sunderland What Every Parent Needs to Know. A Psychologist's Guide to Raising Happy, Nurtured Children. London: Dorling Kindersley, 2023. 320p.
19. Marchii-Dmytrash T. Organizing of educational space of institutions of preschool education: subject and ethnologigal environment. Moderní aspekty vědy: XX. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2022. str. 624. S. 102-127. 14.
20. Chepil M. Professional Competence of Preschool Teachers in the Works of Ukrainian Scholars. Annales. 2021. № 34(1). P. 25–34.

Інформаційні ресурси

1. AFLATOT. Соціально-фінансова освіта дітей дошкільного віку. Режим доступу: URL: <https://osobluvadutuna.com.ua/exercise?id=1782> 1.
Гурковська_Соловійова_Розвиваємо_дітей_разом(2).pdf– Google URL: <https://sites.google.com/view/doshkillia-ua/%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B6%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D1%86%D1%8F>
2. ДискКіндрат_Асоціативні_карти_2023.pdf - Google Диск . URL: <https://sites.google.com/view/doshkillia-ua/%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B6%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D1%86%D1%8F>
3. Кіндрат_Інтелектуальні_карти_2023.pdf
4. Лінгвістична школа для малюків URL: <http://poliglotik.ucoz.ru/>
5. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/basic1/>
6. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/programy.html>
7. Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти»: затверджений наказом МОН України №755-21 від 19.10.2021 р. 27 с. URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/357-nakaz_755.pdf

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове, оскільки курс професійно зорієнтований. Завдання мають бути виконані під час або після заняття. Пропуски можливі лише з поважної причини. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані до наступного заняття або упродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється у формі завантаження виконаного завдання у СЕЗН Moodle. За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора. Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Результати отримані здобувачем за рахунок неформальної (інформальної) освіти зараховуються як виконане завдання практичної роботи у випадку, якщо студент прослухав (відвідав) семінар (вебінар, тренінг тощо) за темою (або наближеною до теми) певного практичного заняття, яке передбачене програмою дисципліни. Результати неформальної (інформальної) освіти мають бути підтверджені сертифікатом, який студент завантажує у СЕЗН Moodle, на сторінку дисципліни.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою:
https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://cutt.ly/YrAX6zCD>

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються [Положення про порядок прийому, відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти в ЗНУ](https://cutt.ly/qrACe7l0): <https://cutt.ly/qrACe7l0>

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>